

Опитът ми като автор може да е кратък, но пък е доказал няколко неща. Едно от тях е, че читателите (вече) изискват изводите да се напишат в началото. Дългите изложения отегчават аудиторията.

Не дай Боже пък в тях да се появят сарказъм и ирония – те често остават неразбрани. Ако, в опит да докаже тезата си, авторът първо посочи антитезите, отива в трета глуха. Никой не стига до финала, за да види, всъщност, че мненията съвпадат. Но и никой не би нарекъл публиката си глупава. Значи остава проблемът да е в автора. Културата на четене с разбиране обаче е страничен въпрос.

Този текст изразява тезата, че причините, действията и техните следствия в Катуница са плод на общонационално безумие. Ако сте на друго мнение и не желаете да го променят, или да го обосновате в коментарите – не си губете времето нататък.

Ескалация на напрежението, размирици, етнически конфликт. Тези три и още няколко контекстови синонима се въртяха в главите на новинарите по време на събитията в Катуница. В опит да избегнат тавтология много малко от колегите дръзнаха да употребят думата бунт. Причината е, че тя съдържа в себе си елемент на негативна оценка. Извън новините обаче, в анализите и коментарите, тя е най-точна. Тъкмо бунтовете против власт и статукво са онова, което обединява народа срещу нещо. И го превръща в **маса с автоматизирани действия, неподлежащи на осмисляне и контрол**. Бунтът в Катуница и последвалите демонстрации в страната бяха сравнени със сходни събития по света, при които конкретно убийство отключва етническо или социално напрежение (Гърция, Франция). А етническо ли беше напрежението, или социално? Още една дилема, пред която не можах да се обединят нито медиите, нито публичните фигури...

За разлика от ексцесиите на други места по света обаче, тези у нас подпалиха цялата страна. Наличието на местни феодали в XXI век едва ли е само български феномен, колкото и да искаме да сме уникални, дори в най-лошото. Вина за това, че са оцелели, носи **държавата, но не само властта**. Държавата сме и хората. Тези, които виждат, но мълчат. Тези, които не мълчат, но не викат достатъчно силно. И тези, които викат с пълно гърло, но вкъщи на жена си, а не където трябва.

Съществуването на некороновани царе е грях на демокрацията. То е проблем на медиите, но не е тяхна отговорност. Тъкмо затова **разбирам отлично, но не оправдавам в никаква степен отзвука**

, който получи репортажът на Миролюба Бенатова от bTV. Безумно погрешно насочена бе и цялата вълна недоволство, която заля телевизията и засегна както професионалното, така и личното достойнство на колегата. Нареккоха я Ромилюба, а телевизията – Босфор ТВ. Блокираха профила ѝ във Фейсбук, като го докладваха за неподходящо съдържание. Стачкуваха пред телевизията. Чуха се призови за отнемане на лиценза ѝ. Родиха се нови думички като „толераст“.

А като подпалихме срещу „циганската престъпност“ – същите крути мерки ли ще вземем към „българската“?

Дори качените репортажи из видео порталите демонстрират неприязън. Неприязънта обаче не е проблем. Проблем е неразбирането. Бенатова не беше обвинена в непрофесионализъм, а в подкрепа. Отнесе го за това, че подкрепяла ромите, което я направи обществен враг. В страна, където едни премазват младежи за назидание, а други палят къщи в отговор – или си с мен, или си против мен. За виждащите света или в черно, или в бяло, обективността е твърде средно положение. Дотолкова, доколкото избягва да клони към крайностите. **Щом избягва да клони, трябва да бъде склонена. Склоняваме я и тя става лоша. Обективността е зло тогава, когато не е на наша страна**. А, обективно погледнато, отвратителният факт, че някой си позволява да заплашва със смърт и да изпълнява заплахите си НЕ оправдава саморазправата. Все пак, ако убиеш убиеца, и ти ставаш такъв. Малко ще ми е трудно да обясня това на близките на Ангел. Но съм сигурен, че те добре го знаят. И се надявам да получат утеха и възмездие.

Всички очакват хората в новините да си свършат работата. Но когато Миролюба го направи – от нея се очакваше и нещо друго. Не да покаже, че, съгласно българското законодателство, в село Катуница се извършват масови безредици и грубо посегателство над частна собственост. Тя явно трябваше да negliжира това и да акцентира върху героизма на организирани групи, поели “раздаването на народна справедливост” в своите здрави ръце. **Да превърне очевидната проява на вандализъм във връх на героизма. Да представи пламъците в селото като Олимпийски огън**. Огън, който ще изпепели леговището на звяра. Ще детронира Царя и ще възцари справедливостта. Не го направи, Бенатова. И си плати.

Както знаем – според Библията хълмът Голгота е лобното място на Христос. Там той е разпнат, а до него сам износва кръста си, символ на тежките човешки грехове.

Катуница е българската Голгота.

Там бяха разпнати носителите на много грехове. Не извършителите им, а носителите. Защото там не убиха Кирил Рашков. Не казвам, че трябваше. Но пък видяха сметката на безпристрастността. За пореден път разпънаха и българската полиция, която нищо не правела. А какво? Трябваше и тя да ви помага ли, уважаеми раздавачи на справедливост? Ако пазителите на реда бяха тръгнали не само да го пазят (реда, де), но и да го въдворяват, наистина щеше да има повече жертви. И тогава щяха да са виновни ченгетата, само че защото са действали. Така че по-добре ги хулете за бездействието.

Библията обаче е само религиозна митология. От гледна точка на историческата периодизация по-скоро се върнахме в Средновековието. **Феодализмът, безнаказаността и саморазправата са негови белези. Както и страстта към неподчинението, кладите и ловът на вещици**. Трошиха къщи, Катуница горя, Миролюба беше злата вещица. И все пак сме еволюирали, в някаква степен. Поне не стигнаха дотам да я изгорят жива.

По въпроса за причините. Остана неясно защо, освен жителите на Катуница (на които иначе, вярно, има що да им дойде до гуша), в селото върлуваха и разни организирани бригади. Изборното време, в което това се случи, отговаря на въпроса защо са организирани. **Но не казва по чие нареждане**. Случката е ясна. Едно от следствията е, че дори онази малка част от ромите, които не гласуваха, вече ще го правят. Независимо дали по команда или напук.

Широко известно е мнението, че главна причина за размириците и тероризма по света е т. нар.

политика на износ на демокрация.

Износ натам, където не го желаят. Същото, но в по-малки мащаби се случи и у нас. Само че не с износа на демокрация, а с **вноса на толерантност**. Катуница ще има във всяка държава, която умишлено (само)заблуждава, че етническа толерантност значи същото като етническа търпимост.

Осъзнаването, че да търпиш не е като да приемаш, е нужната крачка напред. Кой ще я направи?

За fortisimo.eu – Рошо Иванов (снимки: Flickr.com и NewsClub.bg)